

CARNET D'ELEMENTS

Scolina

Partiziun Furmaziun da la pratica professiunala
1. onn da studi

Cuntegn

1. Il carnet d'elements da la SAPGR	3
1.1 Tge è in element?.....	4
Survista dals elements per l'emprim onn da studi	5
Survista dals elements per il terz onn da studi	6
1.2 Utilisaziun dal carnet d'elements – Carnet d'elements e portfolio	7
2. Fegls da cumpetenzas per ils elements	8
Element <i>Percepir, observar, promover</i>	
Fegl da cumpetenzas Percepir ed observar	8
Fegl da cumpetenzas Autoperceziun e midada da rolla	9
Fegl da cumpetenzas Observar e promover ils uffants	10
Element <i>Manar ina classa</i>	
Fegl da cumpetenzas Realisar interacziuns	11
Fegl da cumpetenzas Reglas e rutinas	12
Fegl da cumpetenzas Rituals	13
Element <i>Realisar situaziuns da giugar</i>	
Fegl da cumpetenzas Realisar situaziuns da giugar	14
Fegl da cumpetenzas Percepir, observar, accompagnar process da giugar	15
Fegl da cumpetenzas Planisar, realisar, reflectar la promoziun ludica	16
Element <i>Sequenza libra</i>	
Fegl da cumpetenzas Planisar, realisar e valitar la sequenza libra	17
Element <i>Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta</i>	
Fegl da cumpetenzas Raquintar	18
Fegl da cumpetenzas Mussar - imitar	19
Fegl da cumpetenzas Preleger	20
Fegl da cumpetenzas Declerar e referir	21
Element <i>Furmas da discurs en l'instrucziun</i>	
Fegl da cumpetenzas Il discurs instructiv	22
Fegl da cumpetenzas Discussiun / discurs d'instrucziun liber	23
Element <i>Planisar, realisar, valitar l'instrucziun</i>	
Fegl da cumpetenzas Planisaziun da sequenzas manadas cun approfondaziun individuala.....	24
Fegl da cumpetenzas Realisar e valitar sequenzas manadas cun approfondaziun individuala	25
Fegl da cumpetenzas Planisaziun d'unitads d'emprender tematicas.....	26
Annexa Schema Planisaziun da la sequenza manada cun approfondaziun individuala	27
Annexa Schema Planisaziun d'ina unitad d'emprender tematica	28
Element <i>Planisaziun, realisaziun e valitaziun dal mez di</i>	
Fegl da cumpetenzas Planisaziun dal mez di.....	29
Fegl da cumpetenzas Realisaziun e valitaziun dal mez di	30
Annexa Schema da planisaziun per il mez di	31
Element <i>Sa preschentar e communitgar</i>	
Fegl da cumpetenzas Sa preschentar e communitgar	33
Element <i>Introducir ed accompagnar l'atelier da material e l'atelier da basa</i>	
Fegl da cumpetenzas Introducir ed accompagnar l'atelier da material e l'atelier da basa	34

1. Il carnet d'elements da la SAPGR

L'incumbensa da basa da la furmazion da la pratica professiunala (FPP) è il svilup da la cumpetenzza d'agir professiunala¹ dals students/da las studentas. Il carnet d'elements da la SAPGR è perquai in impurtant instrument che sustegna quest svilup, cun inditgar impurtantas cumpetenzas ch'èn relevantas per la professiun e cun parter questas en singulas parts da las cumpetenzas ch'ins po emprender e trenar. Las cumpetenzas che sa chattan en il carnet d'elements stattan en stretg connex cun ils cuntegns da la furmazion da l'instrucziun cursorica a la SAPGR. Uschia sustegna il carnet d'elements er da realisar clers connexs tranter ils differents lieus d'emprender (scolaziun a la SAPGR d'ina vart, ateliers e praticum da l'autra vart).

Cun l'agid dal carnet d'elements defineschan ils/las student(a)s per ina situaziun d'emprender pratica resp. per in praticum cumpetenzas specificas sco accents principals individuals e lavuran entaifer in temp determinà a moda conscienziusa ed intensiva vid questas cumpetenzas. Cunquei che las cumpetenzas dal carnet d'elements èn adattadas per observar, dar resuns e per reflectar, pon ils/las student(a)s repetidamain survegnir feedback e reflectar a moda autonoma u cun auters, quant bain ch'els/ellas san ina cumpetenzza exercitada ch'è vegnida definida sco accent principal individual. Uschia pon ins trair consequenzas e formular novs impuls e novas finamiras per l'emprender personal.

Il carnet d'elements da la SAPGR s'orientescha al concept d'elements da la scola auta da pedagogia da la Svizra Centrala, Lucerna (SAPS).² A la SAPGR è il carnet d'elements collià ferm cun la lavur cun il portfolio (guarda 1.2 sco er Mussavia Lavurar cun il portfolio).

1.1 Tge è in element?

Sco gia menziunà: Quest carnet d'elements cuntegna singuls „elements“.

In element s'orientescha al svilup dal profil da cumpetenzas ch'è fitg impurtants areguard la cumpetenzza d'agir da la persuna d'instrucziun e stat en stretg connex cun ils cuntegns dals moduls a la SAPGR.

Per l'emprim e per il terz onn da studi vegnan mintgamai elements specifics e cunquei profils da cumpetenzza considerads sco fitg relevants. Las tabellas sin las proximas duas paginas dattan ina survista dals elements per l'emprim onn da studi (en quest carnet d'elements) e per il terz onn da studi (en il carnet d'elements 3. onn da studi).

Mintga element sa cumpona d'in u plirs fegls da cumpetenzas. Sa basond sin quest/quests vegn il profil da cumpetenzza che duai vegnir sviluppà repartì en singulas cumpetenzas, che pon vegnir trenadas ed observadas a moda concreta. L'element „Percepir, observar e promover“ sa cumpona per exempel or dals trais fegls da cumpetenzza „Percepir ed observar“, „Autopercepziun e midada da rolla“ ed „Observar e promover ils uffants“. * Las cumpetenzas èn per regla formuladas en lur expressivitat maximala. Quai vul dir, ch'i è vegnì inditgà il pli aut stgalim da qualitad, quest na vegn betg adina cuntanschi, el mussa dentant ina direcziun e dat orientaziun. I vala da definir la „zona dal proxim pass da svilup“ personal sin via a l'avischinaziun dal pli aut stgalim – partind da las entschattas resp. d'in stgalim da svilup elementar.

Tar intgins elements datti in'annexa. En l'annexa vegnan deponids documents da basa en connex cun l'element ch'èn vegnids tractads durant l'instrucziun cursorica a la SAPGR.

¹ Cun cumpetenzas u era cumpetenzas d'agir manegian ins generalmain la prontadad e l'abiltad d'in uman da savair surmuntar pretensiuns cun las qualas el vegn confruntà en secturs specifics. Per la professiun da scolast(a) munta quai che cumpetenzas èn singulas modas d'agir che persunas d'instrucziun pon applitgar durant l'instrucziun, per uschia surmuntar a moda professiunala situaziuns complexas. In profil da cumpetenzas è pia ina „accumulaziun“ da singulas cumpetenzas, che fan senn da prender ensemen per reussir uschia ina pli gronda unitad. Ins sa per exempel prender ensemen differents cumpetenzas dal profil da cumpetenzza „Sa preschentar a moda autentica e segira“.

² Singuls elements da cumpetenzza èn vegnids surpigliads cun pli grondas u pli pitschnas adattaziuns da la SAPS.

Survista dals elements per l'emprim onn da studi (en quest carnet d'elements)

Element	Profil da cumpetenzza
Percepir, observar, promover (naven da pagina 8)	La persuna d'instrucziun è capabla dad observar ses champ professional a moda sapientiva ed exacta. Ella fa quai cun resguardar il caracter subjectiv da la percepziun e cun applitgar metodos dad observar ed instruments ch'èn adattads. Ella separa observaziuns sistematicas d'interpretaziuns persunalas. Tar l'interpretaziun da datas d'observaziun sa ella integrar savida da basa teoretica e deviar conclusiuns nizzaiavas.
Manar ina classa (naven da pagina 11)	La persuna d'instrucziun surprena la rolla da manar la classa e pussibilitescha uschia in empernaivel clima d'emprender en classa. Ella realisescha cunscientamain interacziuns e applitgescha reglas, rutinas e rituals che fan senn ed a buna moda e maniera.
Realisar situaziuns da giugar (naven da pagina 14)	La persuna d'instrucziun enonuscha da tuttas sorts gieus e sa integrar quests a moda e maniera nizzaiava en differentas situaziuns. Entras observar ils process dal giu deviescha ella ulteriuras purschidas che promovon l'emprender.
Sequenza libra (naven da pagina 17)	
Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta (naven da pagina 18)	La persuna d'instrucziun sa preschenta a moda segira davant la classa e porscha a moda sapientiva, clera ed intenziunada differentas furmas da basa preschentantas (raquntar, preleger, declerar, referir, mussar – imitar).
Furmas da discurs en l'instrucziun (naven da pagina 22)	La persuna d'instrucziun è capabla da manar cun ils uffants da scolina discurs d'instrucziun en differentas furmas e cun differentes intents, resguardond las differentas cundiziuns da basa.
Planisar, realisar e valitar l'instrucziun (naven da pagina 24)	La persuna d'instrucziun è abla da planisar e motivar entaifer singulas lecziuns u retschas da lecziuns (unitads d'instrucziun) in l'instrucziun signifitganta, orientada a la situaziun, intenziunada ed effizienta, sco er da valitar questa suenter la realisaziun a moda che fa senn.
Planisaziun, realisaziun e valitaziun dal mez di (naven da pagina 29)	La persuna d'instrucziun sa adattar cun agid dals elements d'instrucziun (sequenza manada, approfondaziun individuala, sequenza libra, promoziun ludica) las differentas purschidas da furmaziun a l'eterogenitad dal svilup e da la prestaziun da la gruppa.
Sa preschentar e communitgar (pagina 33)	La persuna d'instrucziun posseda bunas pussaivladads verbalas e nunverbalas da s'exprimer. Cun agid da questas sa preschenta ella persvadend, segira ed autentica e crescha plinavant a moda efficazia situaziuns da comunicaziun da scola.
Introducir ed accompagnar l'atelier da material e l'atelier da basa (pagina 34)	La persuna d'instrucziun sa animar ils uffants ad in emprender cun scuvrir ed autonom cun porscher material adattà ed accompagnar ed evaluar il process.

Survista dals elements per il terz onn da studi (mira carnet d'elements 3.onn da studi)

Element	Profil da cumpetenzza
<i>Differenziaziun interna</i>	Las studentas ed ils students tschernan ed applitgeschan - basond sin las premissas d'emprender individualas ed ils basegns individuals dals uffants - entaifer ils differents champs d'emprender furmas adattadas e nizzaivlas da l'individualisaziun e la differenziaziun e pussibiliteschan uschia in emprender individual.
<i>Arranschaments d'instrucziun</i>	Las studentas ed ils students enonuschan ils arranschaments teoretics e pratics che pussibiliteschan in'instrucziun ch'è tendenzialmain „libra“. Cun agid da quests arranschaments (furmas extendidas d'emprender) san ellas/els differenziar lur instrucziun entaifer ils differents champs d'emprender, uschia ch'ills uffants sa sentan pledentads ed animads d'emprender e ch'i vegn mess en moviment in process individual d'emprender.
<i>Emprender cooperativ</i>	Las studentas ed ils students èn capablas/-els dad applitgar bain ponderà e motivà furmas socialas e furmas specificas d'emprender cooperativ en lur instrucziun e cun quai trer a niz la relaziun da tensiun tranter l'emprender individual ed il lavurar cooperativ. Ellas/els gidan intenziunà a las scolaras ed als scolars, da sviluppar abilitads socialas che stattan en stretg connex cun las cumpetenzas metodicas e dal fatg individualas.
<i>Diagnosa dal svilup e dal nivel d'emprender</i>	Las studentas ed ils students enonuschan il proceder per la retschertga e la valitaziun dal nivel d'emprender e dal svilup da las abilitads spiertalas, emoziunal-voluntativas, socialas e corporalas dals uffants. Ellas/els tiran a niz a moda professiunala la diagnosa pedagogica per realisar plans individuals d'emprender per ils uffants sco era per deviar prognosas davart l'abiltad d'ir a scola.
<i>Instrucziun integrativa</i>	Las studentas ed ils students sa dattan giu intensivamain cun dumondas da l'instrucziun integrativa ed èn capabels/-las da s'occupar, d'accumpagnar, da sustegnair e da promover uffants cun basegns da furmaziun speziala. Ellas/els resguardan ils differents potenzials e las differentas premissas d'emprender dals uffants e preparan conform a quai puschidas d'emprender individualisadas e differenziadas. Las studentas ed ils students dumognan la sfida d'instruir gruppas d'emprender eterogenas e da l'instrucziun integrativa, cun promover a moda conscianta ina collavuraziun tranter tut las persunas participantas, saja quai cun la planisaziun da promoziun communabla u cun manar tras communablamain l'instrucziun.

1.2 Utilisaziun dal carnet d'elements – Carnet d'elements e portfolio

Il carnet d'elements vegn duvrà en emprima lingua en connex cun ils ateliers e cun ils praticums, sco er cun il portfolio da la SAPGR. Co ins lavura concretamain cun il carnet d'elements ed il portfolio vegn descrit a moda detagliada en il Mussavia Lavurar cun il portfolio. Qua mo in curta survista:

Per mintga praticum en l'emprim onn da studi e per las fasas dal semester da la pratica professionala en il terz onn da studi elegia il/la student(a) u ils/las student(a)s – tenor las finamiras dal praticum ch'èn inditgadas en il Manual e resguardond la situaziun actuala dal praticum – or dal carnet d'elements puncts centrals ch'èn adattads. I va per dumondas sco: Tge element inditgescha in profil da cumpetenzas nua ch'jau vi u stoss far in pass enavant? Tge ma para fitg impurtant? Tge cumpetenza(s) concreta(s) vi jau trenar, emprender e sviluppar?

Tar la tscherna dals profils da cumpetenzas sco era tar las singulas cumpetenzas, che vegnan surtut svilupadas durant in praticum, porschan las persunas d'instrucziun ed ils/las mentur(a)s agid. Per il solit vegn questa tscherna gia prendida avant il praticum p.ex. a chaschun dal di d'ospitaziun e/u en connex cun ils discurs cun il/la mentur(a). Quests puncts centrals fixads pon vegnir controllads entaifer ils emprims dis dal praticum e sch' i fa da basegn vegnir adattads.

Durant il praticum vegnan ils puncts centrals ch'èn vegnì elegids or dal carnet d'elements exercitads, observads e reflectads uschè savens sco pussaivel. Durant il discurs davart l'instrucziun vegnan las observaziuns en connex cun ils puncts centrals discutadas regularmain da las persunas participadas (autovalitaziun e valitaziun estra). Quai munta era, che mintga studenta e mintga student sa participescha a l'observaziun cunschienta ed intenziunada da la partenaria u dal partenari da praticum. Absolut recumandabel è plinavant, ch'ils/las student(a)s observan era sequenzas d'instrucziun da las persunas d'instrucziun da la pratica che stattan en connex cun lur cumpetenzas elegidas e ch'els evalueschan era questas observaziuns.

En il portfolio, ch'ils/las student(a)s mainan en connex cun la furmaziun da la pratica professionala, vegn la lavur persunala ed il svilup vi dals puncts centrals elegids descritti e documentads: Cun las cumprovas d'emprender vegn mussà vi da tge cumpetenza ch'igl è vegnì lavurà, cun tge moda e maniera e cun tge finamira exacta che questas stentas d'emprender è vegnidas fatgas ed ins reflectescha davart ils resultats d'emprender persunals sco er las consequenzas, p.ex. areguard proxims pass d'emprender che fan senn.

Ina impurtanta part dal portfolio è il pass da cumpetenzas. Quest document mussa en furma grafica ed a moda survesaivla vi da tge puncts centrals - q.v.d. vi da tge elements elegids e vi da tge cumpetenzas elegidas – ch'ì è vegnì lavurà durant in praticum, tge cumprovas d'emprender ch'èn vegnidas deponidas en il portfolio e tge ch'è il stadi da las enonuschientschas en quest regard. Il pass da cumpetenzas dat pia durant mintga mument da la furmaziun infurmaziuns davart la situaziun actuala persunala d'ina studenta u d'in student pertutgant cumpetenzas relevantas per la professiun e porscha uschia puncts da referiment en connex cun discurs da planisaziun e promoziun sco er per la valitaziun formativa.

Fegl da competenzas**Element *Percepir, observar, promover*****Percepir ed observar**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun definescha a moda clera tge che duai vegnir observà e tenor tge criteris.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun elegia, tut tenor sia intenziun, metodash ed instruments d'observar adattads ed applitgescha quests a moda correcta.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun è conscienta ch'i po dar durant l'observaziun funtaunas da sbagls sco era sbagls e filters da percepciun. Ella è dentant premurada da minimar quests sbagls.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun cumpareglia a moda che fa senn atgnas observaziuns cun observaziuns d'auters (p.ex. collegas, geniturs, uffants, e.u.v.) e las cumplettescha.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun fa ina differenza tranter datas d'observaziun el senn da fatgs senza valitaziun da l'interpretaziun persunala.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun utilisescha savida teoretica (p.ex. sur da la psicologia dal svilup) sco basa impurtanta per l'interpretaziun.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun tira or da las observaziuns sistematicas e las interpretaziuns che sa basan sin la teoria conclusiuns che fan senn per il futur agir pedagogic.	

Fegl da cumpetenzas**Element *Percepir, observar, promover*****Autoperceziun e midada da rolla**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun per- cepescha l'agen sa sentir e l'agen cumportament e sa verbalisar quests.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun dat incumbensas d'observaziun adattadas ad auters ed utilise- scha ils feedbacks per uschia savair cumpletar e differenziar l'autoperceziun.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun ob- serva differents aspects dal champ da lavur sco locals, cultura da la chasa da scola, collavuraziun el collegi, e.u.v. (cf. fegl da cumpetenzas „Per- cepir ed observar“).	
4 ☐	La persuna d'instrucziun en- conuscha las differentas pre- tensiuns da la rolla professiu- nala.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun tira conclusiuns or dals aspects ch'èn vegnì percepids ed or da las pretensiuns da la rolla professionala e metta quests en connex cun atgnas pussaiv- ladads e cunfins.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun è pronta da sa laschar en sin puncts da vista, sin giavischs e basegns dad autras personas entaifer il champ professional (uffants, personas d'instrucziun, geniturs e.u.v.).	
7 ☐	La persuna d'instrucziun resguarda pli e pli a moda differenziada e critica sia moti- vaziun per la professiun.	

Fegl da cumpetenzas**Element *Percepir, observar, promover*****Observar e promover ils uffants**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun /commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun observa singuls uffants a moda sistematica (cf. fegl da cumpetenzas „Percepir ed observar“).	
2 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha strategias, resursas, difficultads e sbagls da persunas ch'empendan e sa documentar quests.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun resguarda process socials (p.ex. amicizias, process en la gruppa, e.u.v.) entaifer la classa ed sa observar quests a moda sistematica.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun tira consequenzas sin fundament da las observaziuns e propona pussaivladads da promover ch'èn chapiblas e realistics.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha e concepescha ina sequenza da promoziun uschia che la presavida, ils interess e las abilitads da l'uffant vegnan resguardadas il pli bain pussaivel (s'orientar a las resursas).	
6 ☐	La persuna d'instrucziun elegia ed utilisescha per las sequenzas da promoziun material che sustegna l'emprender.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun gudogna tras l'evaluaziun da las unitads da promoziun ch'èn vegnidas manadas tras indicaziuns per l'instrucziun ulteriura resp. per la promoziun ulteriura.	

Fegl da competenzas**Element *Manar ina classa*****Realisar interacziuns**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun sa fatschenta cun ils uffants cun respect ed empatia.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun dat als uffants feedbacks a moda differenziada ed apprezzionta (compliments, tips d'emprender, e.u.v.).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun mussa als uffants dad ir enturn in cun l'auter a moda apprezzionta, cun respect e cun resguard.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun s'engascha che la classa davenia ina buna cuminanza.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun maina cun ils uffants discurs sur da la classa e sur da l'instrucziun.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun vesa ed analysescha situaziuns d'interacziun difficilas.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun reagischa a moda averta e sincera envers ils uffants e sa s'occupar cun els.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun porta umor en l'instrucziun.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun surdat a moda adequata responsabladad als uffants.	
10 ☐	La persuna d'instrucziun sa tegna a moda fidada vi da quai ch'ella empermetta u annunzia.	

Fegl da competenzas**Element *Manar ina classa*****Reglas e rutinas**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun sa fatschenta cun sia rolla da manar ina classa e sa posiziunescha entaifer stils da manar e d'educar pussaivels.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun formulescha sias spetgas pertutgant il cumportament dals uffants cun inditgar in dumber surveisivel da reglas ch'èn adattadas e controllablas.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun declera a la classa impurtantas reglas a moda chapaivla ed explitga l'obligaziun da questas.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun decida quant e con lunsch ch'i è raschunaivel ed util da laschar cundecider ils uffants davart reglas e sancziuns.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun dispona d'in repertori per reagir a moda adequata e consequenta sin surpassaments da reglas.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun reagescha uschia sin disturbis ch'il decurs da l'instrucziun na vegn betg disturbà.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun organisescha l'instrucziun (p.ex. structura clera, urden da seser adattà u cumposiziun da gruppa, e.u.v.) a moda preventiva ed evitescha uschia disturbis entaifer l'instrucziun e surpassaments da reglas.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun decida tge rutinas d'agir dals uffants ch'èn indispensablas per in'instrucziun ch'è uschè currenta e calculabla sco pussaivel.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun introducescha en classa il process da l'exercitar rutinas ch'èn utilas.	

Fegl da competenzas**Element *Manar ina classa*****Rituals**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun sviluppescha pli e pli in repertori cun rituals pussaivels ed adattads.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun elegia – cun l'enconuschientscha da schanzas e ristgas – a moda conscienta e motivada rituals adattads per sia classa.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun pussibilitescha experientschas communablas entras duvrar rituals.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun structurescha l'instrucziun cun agid da rituals (p.ex. pussibilitar fasas da recreaziun e fasas dinamicas, structurar midadas entaifer las lecziuns, e.u.v.).	
5 ☐	La persuna d'instrucziun mussa als uffants ils rituals elegids ed exercitescha e repetta quests a moda bain dosada e che fa senn.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun concepescha rituals a moda efficazia cun duvrar simbols, utensils, moviments ch'èn adattads, e.a.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha e tgira la cumponenta emoziunala dals rituals.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun cumpiglia ils uffants a moda raschunaivla ed utila en la creaziun e reflexiun dals rituals.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun sa participescha al svilup da rituals communabels per l'entira scola.	

Fegl da competenzas**Element Realisar situaziuns da giugar****Realisar situaziuns da giugar**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun elegia cun ina clera finamira gieus ord in repertori variont e multifar.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun organisescha la situaziun d'emprender a moda bain ponderada (p.ex. utilisaziun da material, partiziun da las gruppas, e.u.v.).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun concepescha a moda motivanta ed adattada entschattas da situaziuns da gieu per ils uffants.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha il gieu e las reglas pussaivlas e declera quest/questas a moda chapaivla e cun s'occupar dals uffants.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun iniziescha, per cas ch'ils gieus èn daventads lungurus, novas variantas e fa propostas interessantas per ils andaments da gieu.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun conceda als uffants spazi commensurà per sviluppar atgnas reglas e strategias.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna l'activitad dal gieu dals uffants entras l'utilisaziun da material adattà, attractiv ed interessant.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun integrescha en il gieu novs impuls che sa basan sin ils interess e las abilitads dals uffants.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun surpiglia la rolla dal/da la manader/manadra dal gieu e sustegna, encurascha, observa e maina ils uffants tut tenor situaziun.	

Fegl da competenzas**Element Realisar situaziuns da giugar****Percepir, observar, accompagnar process da giugar**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun resguarda process dal gieu entaifer il mintgadi da scolina.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun surpiglia durant l'observar ils process dal gieu ina tenuta activ-passiva.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun tira consequenzas tras l'observar in process dal gieu e propona intervenziuns che sustegnan ils uffants.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun applitgescha conscientamain ed adattà a la situaziun metodus da l'accompagnament dal gieu (giu parallel, giugar cun, manar il gieu da dador/ da dadens, amplifitgar las scenarias dal gieu, organisar persunas e sviluppar lur repertori da rollas, instrucziun dal gieu).	
5 ☐	La persuna d'instrucziun percorsa nua e cu ch'i fa senn d'intervgnir entaifer in andament dal gieu.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun surpiglia cun sa participar al gieu la rolla sco conjugader/conjugadra cun ils medems dretgs.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun dovra a moda conscienta material tschernì che sustegna in process dal gieu che fa senn e sa motivar sia schelta.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants en l'activad manada (preschentaziuns dals fatgs, istorgias, e.u.v.) cun dar clers inputs e sviluppescha uschia il repertori da rollas ed ils scripts dals uffants.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun augmenta l'intensidad dals gieus tras ina purschida da scuntradas originalas (excursiuns, mastregns, plazzal, posta, e.u.v.).	

Fegl da competenzas**Element Realisar situaziuns da giugar****Planisar, realisar, reflectar la promoziun ludica**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun vesa tge uffants ch'ella po sustegnair cun ina promoziun tras il gieu.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha ils pass dal ciclus da promoziun e sa transponer quests cun agid da la promoziun tras il gieu en la pratica.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha ina promoziun tras il gieu sin basa da las observaziuns ch'ella ha fatg.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun formulescha per la promoziun tras il gieu finamiras che fan senn.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun metta ensemen purschidas interessantas per l'uffant e planisescha questas a moda conscienta.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun elegia per la promoziun tras il gieu material adattà e dovra quest a moda che fa senn.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun vesa il progress d'emprander e sa adattar las ulteriuras purschidas resguardond la zona dal proxim pass da svilup.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun integrescha la promoziun tras il gieu a moda utila en il decurs dal mez di da scolina.	

Fegl da cumpetenzas**Element Sequenza libra****Planisar, realisar e valitar la sequenza libra**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha l'impurtanza da la sequenza libra per ils uffants ed è pronta da s'engaschar cumplainamain durant questa fasa e per questa fasa.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun observa a moda conscienziosa las differentas activitads dals uffants durant la sequenza libra (cfr. fegl da cumpetenzas „Percepir ed observar“).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun inizescha ed enritgescha il process da gieu.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha pitschnas incumbensas da la sequenza libra a moda conscienziosa e resguarda experientschas or da l'evaluaziun da sequenzas gia passadas.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun introducescha novs champs dal gieu cun finamiras, material, reglas e decoraziun da la stanza ch'èn bain ponderads.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun cumplettescha las purschidas da la sequenza libra a moda varionta.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun utilisescha la paletta da gieu a moda significativa e resguarda lur qualidad.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun decida schebain l'agen participar al gieu è necessari per il svilup dal gieu da l'uffant resp. dals uffants.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants el giugar entaifer las differentas furmas da gieu (gieu da rolla, gieu da construcziun, gieu da moviment, gieu da regla).	
10 ☐	La persuna d'instrucziun vesa andaments dal gieu ch'èn stereotips e porscha agids per als surmuntar.	
11 ☐	La persuna d'instrucziun reflectescha davart las reglas ed ils rituals da la repartiziun dal gieu e variescha sch'i fa da basegn.	

La sequenza libra vegn tematisada a moda dettagliada pér durant il 2. onn da studi a la SAPGR, ils/las student(a)s duain dentant surpigliar pitschnas incumbensas entaifer la sequenza libra.

Fegl da competenzas**Element Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta****Raquintar**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun raquinta istorgias ch'èn adattadas per il raquintar (pussaivladad d'identificaziun, pussaivladad da sviluppar maletgs ed emoziuns, tensiun, e.u.v.).	
2 ☐	La persuna d'instrucziun analisescha a moda conscienziusa l'istorgia ch'ella raquinta (cuntegn e senn, emoziuns, atmosfera, valitaziuns, structura, dinamica).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun discorra a moda libra e dovra ina lingua da raquintar ch'è differenta da la lingua discurrida (lingua che pussibilitescha da far maletgs e da sviluppar emoziuns).	
4 ☐	La persuna d'instrucziun arranchescha la situaziun d'emprander uschia che l'entira classa è plegendada e ch'in eveniment communabel è pussaivel (urden da seser, concentraziun, temp, e.u.v.).	
5 ☐	La persuna d'instrucziun dovra la melodia da la lingua, il ritmus da la lingua sco furmas d'expressiun nunverbalas (gestica, mimica, contact visual) uschia che la comunicaziun cun ils/las auditor(a)s vegn sustegnida.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun realisescha l'introducziun e la finiziun da l'istorgia a moda adattada per l'uffant.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants d'exprimer lur maletgs ed emoziuns ch'els han sviluppà durant la raquintaziun.	

Fegl da competenzas**Element Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta****Mussar - imitar**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun mussa l'andament da l'acziun che duai vegnir emprendi a moda correcta.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun organisescha la situaziun per mussar – imitar a moda adattada (p.ex. material, organisaziun dals plazz da lavur, andaments).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun declera als uffants la finamira da l'andament sco era sia muntada a moda clera e chapaivla.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun procura durant il mussar per contact visual ed atenziun.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun parta quai ch'ella mussa a moda significativa en singulas parts, uschia ch'ils uffants chapeschan l'andament.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna il mussar cun commentar a moda precisa e cun dar tips ch'èn bain chapaivels (pertutgant difficultads, proceder e resultat da l'agir).	
7 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants en lur imitar, entras ina controlla adequata, entras impuls, correctura e laud.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun anime-scha ils uffants da barattar resultats da lavur ed/u experientschas d'emprender a moda che fa senn.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun dat als uffants tips per perfecziunar e variar lur nova abilitad.	

Fegl da competenzas**Element Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta****Preleger**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun elegia istorgias e texts ch'èn adattads per preleger e ch'èn adattads per ils uffants e a las finamiras.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun prepara il preleger a moda conscienzusa (ponderaziuns davart l'atmosfera, tempo da preleger, autezza da la vusch, volumen dal tun, pausas, accent, mimica, gestic, exercitar).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun prelegia a moda chapaivla e remplazza u circumscriba per ils uffants frasis/pled, expressiuns e modas da dir ch'èn (memia)difficil(a)s.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun structurescha las cundiziuns da basa per il preleger a moda conscienzusa e confirm al stgalim (introducziun, urden da seser, durada, illustraziuns).	
5 ☐	La persuna d'instrucziun prelegia a moda currenta, senza sbagls e cun buna articulaziun, uschia ch'i serva als uffants sco model da lingua.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun sa statga dal text da preleger uschia ch'i sa dat in contact visual ed in'interacziun tranter ella ed ils auditor(a)s.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun animescha ils uffants durant u suenter la sequenza dal preleger ad in'activad ed elavuraziun che fa senn.	

Fegl da cumpetenzas**Element Furmas da basa da l'instrucziun preschentanta****Declarar e referir**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun preschenta fatgs conform al tema ed a moda correcta (explitgar u referir).	
2 ☐	La persuna d'instrucziun adattescha il temp da preschentaziun al temp d'attenziun e l'abiltad da sa concentrar dals uffants.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun dovra e variescha sia vusch (volumen dal tun, tempo da discurrer, accent, e.u.v.) tenor situaziun.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun adattescha la tscherna dals plects e la structura da la frasa tenor las premissas dals auditor(a)s.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun adattescha ses cumportament nunverbal (gestica, mimica, contact visual, moviment en la stanza, expressiun dal corp, e.u.v.) al cuntegn ed als auditor(a)s.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun dovra durant sia preschentaziun differentas furmas da represchentaziun (iconic, enactiv- simbolic) a moda che fa senn.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun dovra a moda inschignavla meds sco persunifitgar, concretisar, visualisar, dramatisar, e.u.v.).	
8 ☐	La persuna d'instrucziun integrescha ils uffants a moda adequata en la preschentaziun e/u als mussa silsuenter ina elavuraziun da las infurmaziuns che fa senn.	

Fegl da competenzas**Element Furmas da discurs en l'instrucziun****Il discurs instructiv**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun dovra a moda dosada, conscianta e motivada discurs instructiv sco furma specifica d'instruir e d'emprender.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun gida ils uffants tras il discurs instructiv a scuvrir, sclerir in fatg, svilupper ina noziun, schliar in problem, e.u.v.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun tschenta entaifer il discurs dumondas cun clera finamira e dat impuls che provocheschan il pensar dals uffants.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun dispona da strategias ch'integreschan tants uffants sco pussaivel a moda activa en il discurs.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun reagescha a moda adequata sin las contribuziuns dals uffants (p.ex. confermar, dumandar enavos, evitar in eco dal/da la scolast(a) deplazzà).	
6 ☐	La persuna d'instrucziun guarda che las parts discurrendas dals uffants e da la persuna d'instrucziun stettian en ina proporziun che fa senn.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun stgaffescha obligaziuns cun nudar, nizzegiar u/e elavurar vinavant a moda significativa quai ch'è vegnì elavurà entaifer il discurs.	

Fegl da cumpetenzas**Element Furmas da discurs en l'instrucziun****Discussiun / discurs d'instrucziun liber**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun stgaffescha situaziuns nua ch'i fa senn da discussiunar e cuntanscha uschia ina finamira ch'è vegnida definida.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun sclerescha las premissas da comunicaziun dals uffants ed eruescha las cumpetenzas comunicativas ch'èn anc da sviluppar.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun cumenza ina discussiun a moda interessanta ed animanta (p.ex. finamira, problem) e dovra meds ch'èn adattads.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun integrescha a moda flexibla ed adattada a la situaziun impuls e dumondas en la discussiun.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun prenda influenza sin il decurs dal discurs cun intervegnir a moda adattada (p.ex. urden da seser, sclerir reglas dal discurs, manar, activar, controllar, e.u.v.).	
6 ☐	La persuna d'instrucziun lascha a moda adattada spazi als interess, las experientschas, ils basegns e las opiniuns dals uffants.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun finescha la discussiun cun recapitular a moda adattada u animescha ils uffants da far quai.	

Fegl da competenzas

Element *Planisar, realisar, valitar l'instrucziun*

Planisaziun da sequenzas manadas cun approfondaziun individuala

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun elegia d'in tema parts dal tema che fan senn.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha ed analysescha las premissas ch'èn necessarias per planisar l'activitad (classa, singuls uffants, nivel d'emprender, cundiziuns dal spazi, persuna d'instrucziun, e.u.v.).	
3 ☐	La persuna d'instrucziun formulescha finamiras ch'èn concretas, adattadas a la situaziun e contanschiblas (questas numnan curtamain la finamira ed il cuntegn e decleran tge ch'ils uffants ston savair far cun il cuntegn).	
4 ☐	La persuna d'instrucziun motivescha l'elecziun dals cuntegns d'instrucziun, da las finamiras e da la(s) moda(s) e maniera(s) da proceder a moda fundada e chapibla.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun structurescha ils cuntegns d'instrucziun a moda clera, logica e chapibla (p.ex. introducziun – part principala – finiziun u problem – structura – elavuraziun – exercitar – applicaziun – controlla).	
6 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha a moda significativa e chapavla la moda e maniera da proceder cun duvrar adequatamain furmas d'instruir, furmas d'emprender, furmas socialas, plinavant dovra ella era ina ritmisaziun ch'è adattada.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun prevesa material ch'è gidaivel per contonscher las finamiras.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun elavura ina planisaziun dal temp ch'è realistica e che lubescha da contonscher las finamiras che duain vegnir cuntanschidas.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha l'apportofundaziun individuala uschia ch'ils uffants pon approfondar ils cuntegns da la sequenza manada a moda autonoma.	

Fegl da cumpetenzas**Element *Planisar, realisar, valitar l'instrucziun*****Realisar ed valitar sequenzas manadas cun approfondaziun individuala**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun creescha cun l'introducziun (avischinaziun, structura) in interess che s'orientescha al tema, a la mirveglia ed a la prontadad d'esser activ.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun realisescha ils cuntegns d'emprender e la moda e maniera da proceder sco planisà u flexibel ed adattà a la situaziun.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun dovra medias e material a moda gidaivla ed en vista da cuntanscher las finamiras.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun creescha in clima ch'è amiaivel e bun per l'emprender (p.ex. communitgar a moda apprezzionta, s'occupar a moda motivonta, sustegnenta, interessanta e constructiva cun ils uffants) (cf. fegl da cumpetenzas "Realisar interacziuns").	
5 ☐	La persuna d'instrucziun sa cumporta en situaziuns nunprevisas a moda adequata e surpiglia la rolla da manar (cf. fegl da cumpetenzas "Reglas e rutinas").	
6 ☐	La persuna d'instrucziun posseda la cumpetenzza professiunala ch'è necessaria.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun s'exprima a moda chapaivla, conform al stgalim e sco bun exempel, ella dovra sia vusch a moda viva e sustegnonta (cf. fegl da cumpetenzas "Sa preschentar e communitgar").	
8 ☐	La persuna d'instrucziun concepescha la situaziun d'emprender uschia che las finamiras, las metodos, ils cuntegns e las medias èn congruentas ed adattadas al stgalim da svilup dals uffants.	
9 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants ella approfondaziun individuala ed apprezzescha lur resultats a moda adequata.	
10 ☐	La persuna d'instrucziun valitescha sia instrucziun a moda realistica, critica ed analitica e tira entras reflectar consequenzas che fan senn (guarda schema da planisaziun da la reflexiun dals trais pass).	

Fegl da cumpetenzas**Element *Planisar, realisar, valitar l'instrucziun*****Planisaziun d'unitads d'emprender tematicas**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun enconuscha ed analysescha a moda precisa e conscienziusa las premissas pedagogicas e socialas, metodicas e dal fatg, dal spazi, dal temp, dal material sco era questas ch'èn specific per la chasa da scola e che pon avair in'influenza sin la planisaziun da l'instrucziun.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun declera sias ponderaziuns davart il temp preschent, l'avegnir e la muntada exemplarica a moda plausibla e motivescha la planisaziun da l'instrucziun generalmain a moda chapibla.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun augmenta tras l'analisa da la materia sia cumpetenzas da la materia, mussa la structura da la tematica, determinescha, elegia e valitescha ils cuntegns a moda argumentada. Ella elegia furmas da verifitgar variontas e che pussibileschan ina definiziun da l'atgna posiziun.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun determinescha en la planisaziun (general) pussaivladads adattadas e pussibilescha uschia als uffants in s'occupar a moda intensiva cun l'object d'emprender (sco introducziuns conform alla situaziun, access, provas, material e medias, lieus d'emprender).	
5 ☐	La persuna d'instrucziun reflectescha en la planisaziun (general) il diever da furmas d'instruir, furmas d'emprender e dumondas generalas davart l'organisaziun, plinavant ponderescha ella manidlamain davart ina individualisaziun e differenziaziun che fa senn.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun respunda sin fundament da la planisaziun (general) a las dumondas da basa sco tge, pertge, cun tge e co en stretg connex in cun l'auter ed en stretga colliaziun cun l'analisa da cundiziuns.	

Annexa**Element *Planisar, realisar, valitar l'instrucziun*****Planisar la sequenza manada cun approfondaziun individuala**

(avrigl 2010)

Num:	Persuna d'instrucziun da la pratica:	Lieu da praticum:
Gruppa:	Dumber d'uffants:	Data :
Tema general:		
Tema parzial:		
Premissas:		
- Stadi dal svilup/stadi d'emprender da la gruppa, da singuls uffants en connex cun il tema parzial		
- Cundiziuns dal spazi e dal temp		
Resumaziun da l'analisi da la materia dal tema parzial		
Finamira(s) approximativa(s) tenor il plan d'instrucziun		
Finamiras precisas		
(resguardar differents champs da furmaziun)		
Metodas e furmas socialas		
Material, medias		
Motivaziun da las decisiuns didacticass		

Planisaziun dal decurs

Temp	Cuntegn (Tge?)	Proceder d'instruir e d'emprender (Co e cun tge?) (Activitads dals uffants e da la persuna d'instrucziun, organisaziun, furma sociala, medias, motivaziun ...)
	Introducziun - Avischinaziun Part principala - Construcziun - Elavurar - Exercitar (1-3 grads da difficultad) - Applitgar Finiziun - Controllar - Evaluar	

Approfondaziun individuala

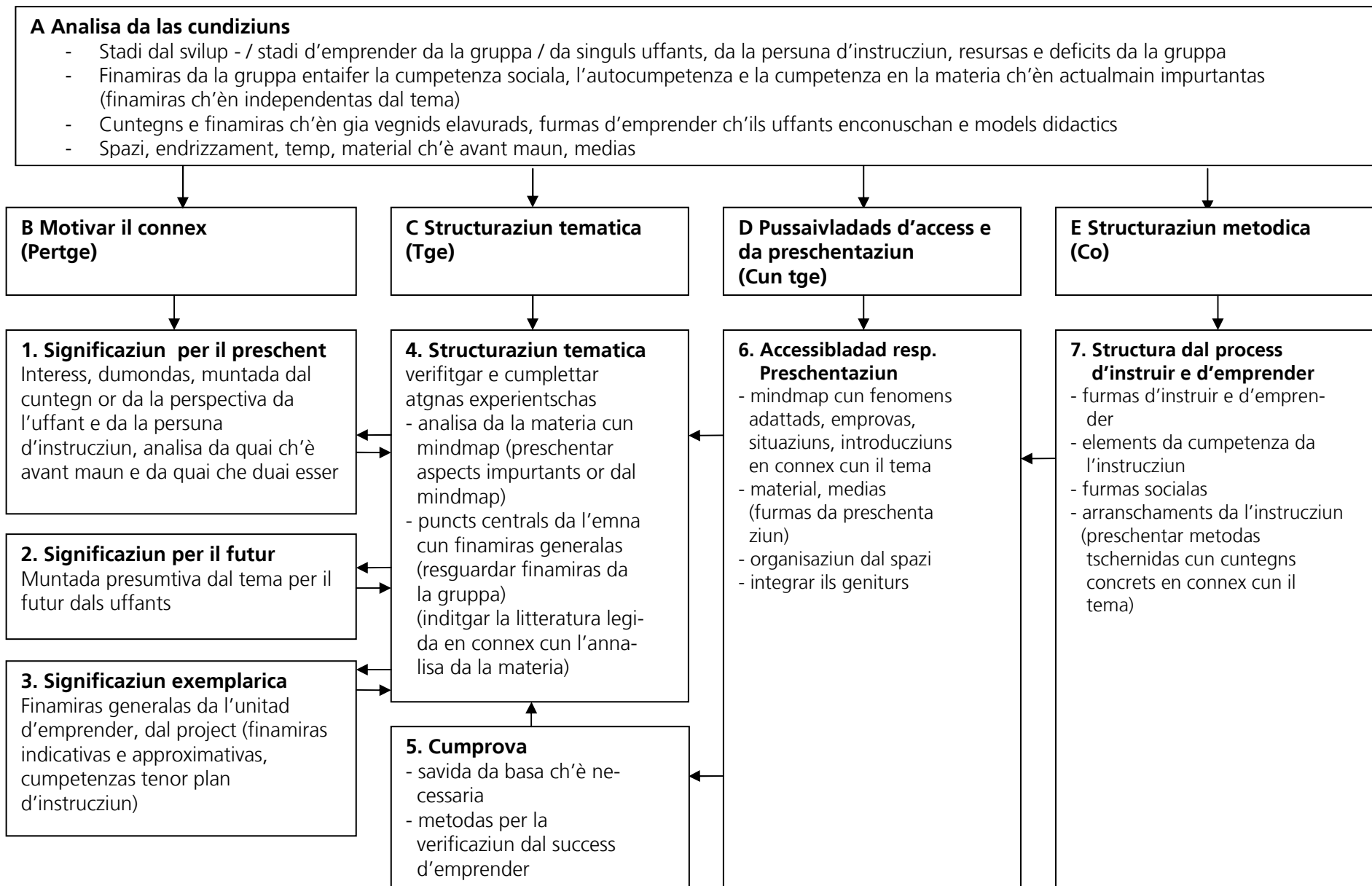
Finamiras
Cuntegn
Furma sociala
Medias
Evaluaziun da las experientschas ch'èn vegnidas fatgas / products

Reflexiun

Vesair / observar
Impurtantas experientschas: Tge è ma reussi? Cun tge hai jau gi difficultads? Tge han ils uffants emprendì?
Chapir / analisar
Tge sa chatta davos questas situaziuns? Co è sa svilupadas questas situaziuns? Tge è stada la raschun, tgenin è stà l'effect?
Conclusiuns / consequenzas
Tge conclusiuns / consequenzas pon vegnir tratgas per la planisaziun resp. realisaziun da la proxima sequenza?

Planisaziun da l'unitad tematica tenor il schema da perspectivas da W. Klafki

(matg 2010)

Fegl da competenzas**Element *Planisaziun, realisaziun e valitaziun dal mez di*****Planisaziun dal mez di**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun resguarda tar la planisaziun dal mez di e sin basa da las reflexziuns ch'èn vegnidas fatgas las premissas da la gruppa sco er las experientschas.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun integrescha en la planisaziun dal mez di il nivel d'emprender dals uffants a moda significativa.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun dispona a moda significativa da las fasas dal mez di e planisescha conscienzusamain las midadas entaifer l'instrucziun.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha la fasa d'orientaziun uschia ch'ella sa pussibilitar als uffants da prender si contact a moda individuala. Plinavant accumpogna ella ils uffants persunalmain e fa observaziuns.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun planisescha purschidas per l'approfondaziun individuala che pussibiliteschan als uffants in s'occupar a moda autonoma cun il tema da la sequenza manada.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun concepescha la planisaziun da la promoziun tras il giuor da las observaziuns dals nivels d'emprender individuals.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun tira a niz la fasa da finiziun per repeter e terminar il mez di.	

Fegl da cumpetenzas**Element *Planisaziun, realisaziun e valitaziun dal mez di*****Realisaziun e valitaziun dal mez di**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun s'entaupa a moda averta e spontana cun ils uffants e discorra cun els en in tun normal e creschi.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun surpiglia sia rolla sco accompagnadra, congiugadura, animatura dal process dal giu e d'emprander tar la sequenza manada, sco er la promoziun tras il giu e l'approfondaziun individuala.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun s'occupa a moda flexibla cun la planisaziun dal mez di e resgaurda er chaussas nunspetgadas.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun prenda si situaziuns actualas, contribuziuns e temas dals uffants ed integrescha quests en il mez di.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun mantegna er en situaziuns nunsurvesaivlas quietezza.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun intervegna tar cumportament disturbant e divergent conform al problem ed a moda intermedionta (cf. fegls da cumpetenza "Realisar interaccziuns", "Reglas e rutinas").	
7 ☐	La persuna d'instrucziun creescha situaziuns variontas che pussibiliteschan ina determinaziun dal nivel d'emprander (observar, repetiziuns, controllas d'emprander' e.u.v.).	
8 ☐	La persuna d'instrucziun reflectescha a moda conscienziusa sur dal mez di e tira consequenzas per il proxim di.	

Annexa**Element Planisaziun, realisaziun e valitaziun dal mez di****Planisaziun dal mez di**

Num:	Persuna d'instrucziun da la pratica:	Lieu da praticum:
Gruppa:	Dumber d'uffants:	Data :
Tema general		
Tema parzial		
Premissas		
- Stadi dal svilup/stadi d'emprender da la gruppa, da singuls uffants en connex cun il tema parzial		
- Cundiziuns dal spazi e dal temp		
Finamiras		
Sequenza manada	Approfundaziun individuala	
Sequenza libra	Promoziun ludica	
Metodas e furmas socialas		
Sequenza manada	Approfundaziun individuala	
Sequenza libra	Promoziun ludica	
Material, medias		
Sequenza manada	Approfundaziun individuala	
Sequenza libra	Promoziun ludica	
Motivaziun da las decisiuns didacticis		

Planisaziun dal decurs

Temp	Cuntegn (Tge?)	Proceder d'instruir e d'emprender (Co e cun tge?) (Activitads dals uffants e da la persuna d'instrucziun, organisaziun, furma sociala, medias, motivaziun ...)
	<p>Fasa d'orientaziun Plazs da gieu e da lavur Accompagnament dal gieu, promoziun ludica Finiziun da la fasa d'orientaziun</p> <p>Sequenza manada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situaziun da partenza • Finamira precisa per la sequenza manada • Singuls pass <p>Approfundaziun individuala Ulteriuras puschidas or da la sequenza manada per ils differents nivels d'emprender</p> <p>Fasa da recreaziun Furma dal mangiar pausa Gieus, material per il giugar ordavert</p> <p>Sequenza Puschidas plazs da gieu e da lavur Observaziuns durant la sequenza libra Accompagnament dal gieu, ponderaziuns davart il far urden</p> <p>Promoziun ludica Puschidas individualas che vegnan probablamain manadas tras durant la fasa d'orientaziun u durant la sequenza libra.</p> <p>Fasa da finiziun Far urden Repetiziun u approfundaziun da cuntegns or da la sequenza manada, rudè da discussiun, ritual da cumià</p>	

Reflexiun dal mez di

Cumportament, reacziun da la gruppa, reacziun da singuls uffants
Efficacità da las puschidas durant las differentas fasas
Controlla da las finamiras, cuntanscher la(s) finamira(s)
Intervenziuns pedagogicas
Midadas necessarias da las puschidas
Situaziun da partenza per il proxim di

Fegl da cumpetenzas

Element *Sa preschentar e communitgar*

Sa preschentar e communitgar

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun ha ina posiziun dal corp sidretga ed averta. Ella demussa cun sia tensiun dal corp sco er cun sia moda e maniera da sa mover en la stanza preschientscha ed energia.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun creescha tras sia egliada amiaivla, averta, alerta ed attenta contact cun ils uffants resp. cun auters partenaris da comunicaziun.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun posseda ina mimica natiralla e viva.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun dovra la gestic a moda che fa senn.	
5 ☐	Il discurre da la persuna d'instrucziun reflectescha il fladar natiral.	
6 ☐	La persuna d'instrucziun adattescha sia expressiun dal discurre (sco tempo da discurre, autezza da la vusch, accents, pausas, volumen dal tun, articulaziun) al cuntegn ed a la situaziun da comunicaziun.	
7 ☐	La persuna d'instrucziun è attenta sin atgnas gesticas d'embarass, peds e suns emplenivs, che pudessan restrenscher l'effect da ses messadi resp. la chapientscha da quai ch'ella ha ditg. Plinavant è ella premurada da minimar da questas chaussas.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun sa preschenta (vestgadira, frisura, e.u.v.) conform a sia rolla sco ,persuna publica' e sco bun exempel.	

Fegl da cumpetenzas Element Introdur ed accumpagnar l'atelier da material e l'atelier da basa**Introdur ed accumpagnar l'atelier da material e l'atelier da basa**

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐	La persuna d'instrucziun sveglia tar ils uffants l'interess per il material tras introdur quest a moda attractiva e ludica.	
2 ☐	La persuna d'instrucziun animescha ils uffants da perscrutar il material a moda varionta e cun tut ils senns.	
3 ☐	La persuna d'instrucziun creescha in connex logic tranter il material ed il tema.	
4 ☐	La persuna d'instrucziun animescha ils uffants da tschertgar (ulteriuras) pussaivladads da diever ed elavuraziun.	
5 ☐	La persuna d'instrucziun communitgescha e fa valair cleras reglas (p.ex. concernent l'utilisaziun dal material ,endrizzar il plaz da lavur, e.u.v.).	
6 ☐	La persuna d'instrucziun observa ils uffants durant il process da lavur (cf. feagl da cumpetenzas ,Percepir ed observar').	
7 ☐	La persuna d'instrucziun sustegna ils uffants tras impuls ch'èn confurms a la situaziun.	
8 ☐	La persuna d'instrucziun mussa als uffants confurm al stgalim sco reflectar sur dal process da lavur e sur dals products.	

Fegl da cumpetenzas

	Cumpetenzas	Exempels d'observaziun / commentari
1 ☐		
2 ☐		
3 ☐		
4 ☐		
5 ☐		
6 ☐		
7 ☐		
8 ☐		

Contact

Scola auta da pedagogia dal Grischun
Partiziun Furmaziun da la pratica professiunala
Scalärastrasse 17
7000 Cuir
www.phgr.ch